

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

שב"כ במדינה דמוקרטית - 56072

תאריך עדכון אחרון 26-07-2021

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדע המדינה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר משה בכר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Moshe.Bachar@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: רביעי 16:15-17:15 בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יעסוק בשירות הביטחון הכללי - אחד הגופים החשובים והמשפיעים ביותר בחברה הישראלית. על השב"כ מוטלים תפקידים שונים ומגוונים, וניתנו לו סמכויות רבות לשם מימוש ייעודו. במהלך הקורס יידונו, בין היתר, המסגרת בתוכה פועל השב"כ, סוגיות ודילמות מוסריות הכרוכות באופן פעולתו ("מודוס אופרנדי") - כגון בתחומי החקירות הביטחוניות והפעלת סוכנים - ומנגנוני הפיקוח על פעילות זו.

מטרות הקורס:

לתאר, לנתח ולהבין את מקומו ועשייתו של השב"כ, בדגש על המתח ועל דרכי האיזון בין צרכי הביטחון וזכויות הפרט.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. להכיר ציוני דרך מרכזיים בהיסטוריה של השב"כ.
2. להבין את המתח המובנה בין פעילות השב"כ וערכי הדמוקרטיה.
3. להכיר את סמכויות השב"כ ותפקידיו.
4. לנתח דילמות אתיות הכרוכות בעשיית השב"כ.
5. לתאר את הבסיס החוקי לפעולתו של השב"כ ולהשוות בינו לבין הבסיס לפעולת ארגונים ביטחוניים אחרים.
6. להגדיר ולנתח את ייעוד השב"כ.
7. לבחון את יחסי שב"כ והדרג המדיני.
8. להבין את תפיסתן של ועדות חקירה ובדיקה לגבי השב"כ.
9. לתאר את יחסי השב"כ והתקשורת.
10. לנתח את סוגיית חקירות השב"כ.
11. לנתח את סוגיית בדיקות ההתאמה הביטחונית על ידי השב"כ.
12. לזהות את גורמי התיאום, הפיקוח והבקרה על השב"כ.

דרישות נוכחות (%) :

85%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה בכיתה / מקוונת

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- (1) ציוני דרך בהתפתחותו ההיסטורית של השב"כ
- (2) פרשות נבחרות בהן היה מעורב השב"כ
- (3) המתח בין פעילות השב"כ וערכי הדמוקרטיה
- (4) דילמות אתיות נבחרות בעשיית השב"כ

-
- (5) הבסיס הנורמטיבי לפעולת השב"כ
 - (6) ייעוד השב"כ
 - (7) יחסי שב"כ והדרג המדיני
 - (8) השב"כ בראי דו"חות של ועדות חקירה ובדיקה
 - (9) שב"כ ותקשורת
 - (10) חקירות השב"כ
 - (11) בדיקות התאמה ביטחונית על ידי השב"כ
 - (12) מנגנוני התיאום, הפיקוח והבקרה על השב"כ

חומר חובה לקריאה:
קורס "שב"כ במדינה דמוקרטית"
המחלקה למדע המדינה

רשימת קריאת החובה (מקוונת) בחלוקה לפי שיעורים
שנה"ל תשפ"ב

כללי

חוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002 -
http://fs.knesset.gov.il/15/law/15_lsr_300465.pdf

אתר האינטרנט של השב"כ -
<https://www.shabak.gov.il/Pages/index.html#&eq;>

אבנר ברנע, "על המודיעין המסכל", מבט מל"מ 55 (ינואר 2010), עמ' 31-35 -
<https://kotar.cet.ac.il/KotarApp/Viewer.aspx?nBookID&eq;94837032#1.5582.6.default>

(1) ציוני דרך בהתפתחותו ההיסטורית של השב"כ

שב"כ בעשור הראשון למדינה - סקירה באתר האינטרנט של השב"כ -
<https://www.shabak.gov.il/heritage/affairs/Pages/skira48-57.aspx>

סקירה אודות שב"כ בעשור השני - אתר האינטרנט של השב"כ -
<https://www.shabak.gov.il/heritage/affairs/pages/skira-57-67.aspx>

(2) המתח בין פעילות השב"כ וערכי הדמוקרטיה

חוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002, סעיפים 7-11 -
http://fs.knesset.gov.il/15/law/15_lsr_300465.pdf

חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו -
https://www.nevo.co.il/law_html/Law01/184_001.htm

חוק האזנת סתר, התשל"ט-1979, סעיפים 4-5 -
https://www.nevo.co.il/law_html/Law01/077_001.htm

חוק הגנת הפרטיות התשמ"א-1981, סעיף 1 -
https://www.nevo.co.il/law_html/Law01/087_001.htm

יצחק זמיר, "זכויות אדם וביטחון המדינה" משפטים יט 17 (1989) - מאמר יצחק זמיר

בועז גנור, "הדילמה הדמוקרטית בלוחמה בטרור", משפט וצבא 17 (תשס"ד) עמ'
181-159 <https://bit.ly/2CEDzuC>

פסק הדין בבג"ץ 4797/07 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' רשות שדות התעופה
(2015) - <https://www.acri.org.il/he/1778>

(3) המעקב המקוון של השב"כ בתקופת הקורונה

פסק הדין בבג"ץ 2109/20 בן מאיר נ' ראש הממשלה (26.4.2020) -
<https://pic-upload.ynet.co.il/news/098655.pdf>

פסק הדין בבג"ץ 6732/20 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' הכנסת (01.03.2021) -
[sup://:https](https://remedecisions.court.gov.il/Home/Download?path&eq;HebrewVerdicts2032067v19&fileName&eq;20067320.V19&type&eq;2)

חוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש
וקידום השימוש בטכנולוגיה אזרחית לאיתור מי שהיו במגע קרוב עם חולים (הוראת שעה),
התש"ף-2020 [נוסח מתוקן מיום 21.7.2020] -
<https://www.health.gov.il/LegislationLibrary/Kor24.pdf>

(4) פרשות נבחרות בהן היה מעורב השב"כ

רשת הריגול הפולנית של בני הזוג פ', באתר האינטרנט של השב"כ -
<https://www.shabak.gov.il/heritage/affairs/Pages/polin-p.aspx>

ישראל בר, אתר האינטרנט של השב"כ -
<https://www.shabak.gov.il/heritage/affairs/Pages/israel-bar.aspx>

פרשת שמעון לוינזון (לביא), אתר האינטרנט של השב"כ -
https://www.shabak.gov.il/heritage/affairs/Pages/levinson_he.aspx

סדרת טלוויזיה "שומרי הסף" (דרור מורה) - פרק 2: "תשכחו ממוסר" (יוני 2013) -
<https://www.kan.org.il/program/?catid&eq;1091>

פסק הדין בבג"ץ 6163/92 אייזנברג נ' שר הבינוי והשיכון, פ"ד מז(2) 229 (1993) -
www.nevo.co.il/Psika_word/elyon/PADI-NF-2-229-L.doc

יצחק זמיר, "פרשת קו 300", משרד המשפטים, מיזם שורשים במשפט (10.3.2019) -

https://www.gov.il/he/departments/publications/reports/roots_1984

(5) דילמות אתיות נבחרות בעשיית השב"כ

דו"ח ועדת החקירה הממלכתית, בראשות השופט לנדוי, לעניין שיטות החקירה של שירות הביטחון הכללי בנושא פעילות חבלנית עוינת (1987) -
<http://www.hamoked.org.il/Document.aspx?dID&eq;Documents1643>

דניאל סטטמן, שאלת המוחלטות המוסרית של האיסור לענות, משפט וממשל ד (1) 161 (תשנ"ז) -
<http://law.haifa.ac.il/images/lawGov/vol4-1/9-statman.pdf>

פסק הדין בבג"ץ 5100/94 הוועד הציבורי נגד עינויים נ' ממשלת ישראל, פ"ד נג (4)
817 (1999) - <http://www.hamoked.org.il/items/260.pdf>

פסק הדין בבג"ץ 769/02 הוועד הציבורי נגד עינויים נ' ממשלת ישראל, פ"ד סב (1) 507 (2006) -
סעיפים 1-2, 59-64 בפסק דינו של הנשיא (בדימ') ברק; סעיפים 1, 4-7 בפסק דינו של השופט
ריבלין; פסק דינה של הנשיאה בייניש -
<https://www.nfc.co.il/uploadFiles/162471950054169.htm>

(6) הבסיס הנורמטיבי לפעולת השב"כ

חוק יסוד: הממשלה, סעיף 32 -
<http://main.knesset.gov.il/Activity/Legislation/Documents/yesod6.pdf>

חוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002 -
http://fs.knesset.gov.il/15/law/15_lsr_300465.pdf

הצעת חוק שירות הביטחון הכללי, התשנ"ח-1998 -
http://fs.knesset.gov.il/14/law/14_lsr_291099.PDF

(7) ייעוד השב"כ

סעיף 7 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002 -
http://fs.knesset.gov.il/15/law/15_lsr_300465.pdf

בועז גנור "תופעת הטרור - הגדרת עבודה מוצעת" (2007), הספריה הוירטואלית
של המרכז לטכנולוגיה חינוכית -
<http://il.ac.cet.lib//:http-16561;eq&item?asp.item/pages/>

ר', "תפיסת הסיכול בחטיבה הסיכולית בשב"כ באמצעות צוות עבודה אינטגרטיבי", מודיעין הלכה
ומעשה - המכון לחקר המתודולוגיה של המודיעין, גיליון 6 - מודיעין רב-תחומי, עמ' 135-139 (דצמבר
2020) - תפיסת הסיכול

פסק הדין בבג"ץ 5277/13 האגודה לזכויות האזרח נ' שירות הביטחון הכללי (2017) -
פסקאות א'-ג', ה', כה'-כט', לה' בפסק דינו של השופט רובינשטיין -
<http://elyon1.court.gov.il/files/13/770/052/t23/13052770.t23.htm>

לילה מרגלית, "סמכות החירום להרחיב את תפקידי שירות הביטחון הכללי: בעקבות בג"ץ 2109/20
בן מאיר נ' ראש הממשלה", פרלמנט, גיליון 86 (17.6.2020) -
<https://www.idi.org.il/parliaments/31835/31846>

(8) יחסי שב"כ והדרג המדיני

סעיף 4 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002 -
http://fs.knesset.gov.il/15/law/15_lsr_300465.pdf

אורי הלפרין, "המודיעין והקברניט", מערכות, גיליון מס' 436 (2011), עמ' 4-7 -
<http://maarachot.idf.il/PDF/FILES/7/112897.pdf>
 ראשי השב"כ לדורותיהם, אתר השב"כ -
<https://www.shabak.gov.il/pages/moreshet.html#&q=2>

(9) השב"כ בראי דו"חות של ועדות חקירה ובדיקה

דו"ח ועדת החקירה הממלכתית, בראשות השופט לנדוי, לעניין שיטות החקירה של שירות הביטחון הכללי בנושא פעילות חבלנית עוינת (1987) -
<http://www.hamoked.org.il/Document.aspx?dID&q=Documents1643>

(10) שב"כ ותקשורת

מרדכי נאור, "רימון' נגד 'העולם הזה' - <http://www.il.co.naormor.asp?id=11> -
 אמנון אברמוביץ, "הכלי דולף מלמעלה - על משולש ברמודה של יחסי שב"כ-עיתונות -
 פוליטיקה", אתר העין השביעית (1.1.1996) - <https://www.the7eye.org.il/18425>

"הדוברת הסודית של השב"כ סיימה את תפקידה לאחר 16 שנה" (15.10.2016) ISRAELDEFENSE ,
- כתבה - הדוברת הסודית של השב"כ סיימה את תפקידה לאחר 16 שנה

ע"א 1604/19 מדינת ישראל נ' פלוני (26.1.2021) -
<https://supremedecisions.court.gov.il/Home/Download?path&eq;HebrewVerdicts/19/040/016/e14&fileName&eq;19016040.E14&type&eq;2>

פסק הדין בבג"ץ 15/19 חזקני נ' ראש שירות הביטחון הכללי (6.4.2021) -
<https://www.toledano.co.il/%D7%91%D7%92%D7%A5-15-19-%D7%93%D7%A8-%D7%A9%D7%99-%D7%97%D7%96%D7%A7%D7%A0%D7%99-%D7%A0-%D7%A8%D7%90%D7%A9-%D7%A9%D7%99%D7%A8%D7%95%D7%AA-%D7%91%D7%99%D7%98%D7%97%D7%95%D7%9F-%D7%94%D7%9B%D7%9C/%D7%A4%D7%A1%D7%99%D7%A7%D7%94-%D7%97%D7%99%D7%A0%D7%9D/>

(11) חקירות השב"כ

סעיף 8(א)(3) לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002 -
http://fs.knesset.gov.il/15/law/15_lsr_300465.pdf

דו"ח ועדת החקירה הממלכתית, בראשות השופט לנדוי, לעניין שיטות החקירה של שירות הביטחון הכללי בנושא פעילות חבלנית עוינת (1987) -
<http://www.hamoked.org.il/Document.aspx?dID&eq;Documents1643>

פסק הדין בבג"ץ 5100/94 הוועד הציבורי נגד עינויים נ' ממשלת ישראל, פ"ד נג (4) 817 (1999) - <http://pdf.260/items/il.org.hamoked.www://http>

מרדכי קרמניצר ויובל שני, "האיסור המוחלט על עינויים ויחס אכזרי, בלתי אנושי או משפיל: ההיית או חלמתי חלום? - עמדתו של המשפט הישראלי בסוגיית שיטות החקירה המיוחדות", משפט ועסקים כה (תשע"ט) -
<https://idclawreview.files.wordpress.com/2018/12/KremnitzerShany.pdf>

(12) בדיקות התאמה ביטחונית על ידי השב"כ

סעיפים 7(ב)(3), 15 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002 -
http://fs.knesset.gov.il/15/law/15_lsr_300465.pdf
חוק יסוד: חופש העיסוק - https://htm.002_Law01/145/html_law/il.co.nevo.www://https-

עלון מידע לנבדק בבדיקת התאמה ביטחונית, אתר השב"כ -
<https://www.shabak.gov.il/SiteCollectionDocuments/giustfasimpilot.pdf>

(13) מנגנוני התיאום, הפיקוח והבקרה על השב"כ

סעיפים 5, 6, 12, 13 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002 -
http://fs.knesset.gov.il/15/law/15_lsr_300465.pdf

פסק הדין בבג"ץ 1265/11 הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל נ' היועץ המשפטי לממשלה, תק-על 2012 (3) 5257 (2012) -
[http://www.hamoked.org.il/files/2012/114021\(1\).pdf](http://www.hamoked.org.il/files/2012/114021(1).pdf)

פסק הדין בבג"ץ 5862/02 פלוני נ' ראש ממשלת ישראל, פ"ד נז (3) 84 (2003) -
<http://www.audit-int.co.il/sites/default/files/bagatz%205682-02.pdf>

חומר לקריאה נוספת:
קריאת רשות

• אלי בכר, "שב"כ במבחן - ביטחון, משפט וערכי הדמוקרטיה", המכון הישראלי לדמוקרטיה (2020)

- אבנר ברנע, "שילוב דיסציפלינת המודיעין המסכל בתפיסת הביטחון של ישראל", המכון למחקרי ביטחון לאומי, עדכן אסטרטגי, במה מחקרית, כרך 23, גיליון 2 (אפריל 2020) - שילוב דיסציפלינת המודיעין
- יובל דיסקין, "השב"כ על המשמר - אתגרים וחזון", מלאכת מחשבת: 60 שנות מודיעין ישראלי (עורכים עמוס גלבע ואפרים לפיד, 2008), עמ' 22-23
- איתן גלזר, "משירות אלמוני לשירות ממלכתי - הקמת השב"כ", מלאכת מחשבת: 60 שנות מודיעין ישראלי (עורכים עמוס גלבע ואפרים לפיד, 2008), עמ' 42-48.
- חוות דעת הרשות להגנת הפרטיות בהתאם לחוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020, אתר הרשות להגנת הפרטיות (14.7.2020) -
 חוות דעת הרשות להגנה על הפרטיות
- דו"ח ביניים מיוחד של מבקר המדינה בנושא התמודדות מדינת ישראל עם משבר הקורונה (אוקטובר 2020) - הפרק "הפעלת יכולות טכנולוגיות של שירות הביטחון הכללי לסיוע למשרד הבריאות בביצוע חקירות אפידמיולוגיות במאבק בקורונה" -
<https://mail.google.com/mail/u/0/#inbox/QgrcJHsHkKRgvSsQZHSqbqKTgvtRjpgsjTB?projector=&1&messagePartId=&0.1>
- יוסי מלמן ואיתן הבר, המרגלים - פרשות ריגול במדינת ישראל (2005).
- אמנון סטרשנוב, צדק תחת אש - המערכת המשפטית באינתיפאדה (1994), הפרק "השב"כ - בין נפסו לוועדת לנדוי", עמ' 319-370.
- יעקב פרי, הבא להרגך (1999).
- כרמי גילון, שב"כ בין הקרעים (2000).
- דרור מורה, שומרי הסף: שישה ראשי שב"כ מדברים (2014).
- משה אלעד, אם תרצו - זו הגדה: הממשל הישראלי בגדה המערבית בעשור הראשון 1967-1976 (2015), פרק חמישי: היערכות שירות הביטחון הכללי (שב"כ), עמ' 81-88.
- יאיר שפיגל, ימי עמוס: ראש השב"כ השלישי - עמוס מנור, המבצעים והפרשיות 1953-1963 (2017).
- אפרים לפיד, לוחמי הסתר: המודיעין הישראלי - מבט מבפנים (2017), עמ' 88-96, 183-196, 205-206.
- אריה רוטר, חוק שירות הביטחון הכללי - אנטומיה של חקיקה: מהתהליכים הפנים-ארגוניים ועד לחוק הכנסת (2010) - אנטומיה של חקיקה
- אריאל צימרמן (בהנחיית מרדכי קרמיניצר), הצעת חוק השב"כ - ניתוח משווה, המכון הישראלי

לדמוקרטיה - נייר עמדה מס' 3 (1997) - ניתוח משווה

• דו"ח ועדת ידין-שרף (31.7.1963) - הנוסח המלא, ארכיון המדינה -
<https://www.archives.gov.il/product-page/1686127>

• דו"ח ועדת החקירה הממלכתית, בראשות השופט שמגר, לעניין הטבח במערת המכפלה בחברון
התשנ"ד (1994), עמ' 145-148, 156, 251 - ועדת חקירה מערת הכפלה

• דו"ח ועדת החקירה הממלכתית, בראשות השופט שמגר, לעניין רצח ראש הממשלה מר' יצחק רבין
ז"ל (1996), עמ' 125-179, 187-202 - ועדת חקירה רצח רבין ז"ל

• דו"ח הוועדה, בראשות ח"כ דוד מגן, בעקבות רצח השר רחבעם זאבי ז"ל (2002), אתר הכנסת -
https://www.knesset.gov.il/committees/heb/docs/vaadat_chakira_zeevi.htm

• מיכאל בר-זהר וניסים משעל, חיסול ממוקד: שב"כ - המבצעים הגדולים (2017)

• אמיר בוחבוט "קצין איסוף: גלגולו של הסיכול הממוקד", אתר וואלה! (28.12.2012) -
<https://news.walla.co.il/item/2601434>

• אריק ברבינג, "גדול מסך חלקיו: מורכבות הסיכול הממוקד", ISRAELDEFENSE (18.11.2019) -
<https://www.israeldefense.co.il/he/node/40946>

• בועז סנג'רו, ההינתקות כמבחן לדמוקרטיה הישראלית: "דמוקרטיה מתגוננת" או דמוקרטיה
מגומדת?, ספר אורי קיטאי 193, פרק י' - הפעלת שירות הביטחון הכללי כנגד מתנגדי ההינתקות, עמ'
223-222 - <http://www.clb.ac.il/uploads/sangero26.pdf>

• לילה מרגלית, "השב"כ: מגן מפני חתרנות או חותר תחת הדמוקרטיה?", אתר המכון הישראלי
לדמוקרטיה (14.8.2018) -
<https://www.idi.org.il/blogs/security-clearance/shabak-democracy/24394>

• גילוי דעת של האגף המשפטי בשב"כ בנושא "עיכוב פעילי שמאל במעברי גבול וזימון
לתחקורים" (26.8.2018) - <https://pdf.gal-she/news/il.co.ynet.upload-pic/https>

• אלעד גיל, יוגב תובל, וענבר לוי (בהנחיית מרדכי קרמניצר ויובל שני), אמצעים חריגים למאבק
בטרור - מעצר מנהלי, הריסת בתים, גירוש ותיחום מגורים, המכון הישראלי לדמוקרטיה (2010)

• שלמה גזית, "הערכות מודיעין והקברניט", מודיעין וביטחון לאומי (עורכים צבי עופר ואבי קובר,
1987), עמ' 455-473.

• מרדכי קרמניצר וראם שגב, "הפעלת כוח בחקירות שירות הביטחון הכללי - הרע במיעוטו" משפט
וממשל ד (2) 667 (תשנ"ח) -
<https://law.haifa.ac.il/images/lawGov/vol4-2/12-kremnitser.pdf>

• אליקים רובינשטיין, "חקירות שב"כ והגנת הצורך - מסגרת לשיקול דעת היועץ המשפטי לממשלה
(בעקבות פס"ד בג"צ)", הפרקליט מד (ג) 419 (2000) -
<http://www.hamoked.org.il/files/2017/1161940.pdf>

- דו"ח ועדת שטרסברג-כהן לעניין הסיכול הממוקד של צלאח שחאדה, תקציר הדו"ח באתר משרד ראש הממשלה -
<https://www.gov.il/he/departments/news/spokeshchade270211>
- כלילה מגן, חשופים בעלטה - המוסד, השב"כ והתקשורת הישראלית (2017), בעיקר הפרק: "יחסי השב"כ והתקשורת: השלמת התמונה החסרה", עמ' 192-219.
- נחמן שי, מלחמדיה (2013), הפרק: "מגן ולא יראה?", עמ' 192-215.
- פסק הדין בבג"ץ 428/86 ברזילי נ' ממשלת ישראל, פ"ד מ(3) 505 (1986) -
http://halemo.net/edoar/0091/barzilai_vs_state.htm
- פסק הדין בבג"ץ 2581/91 סלחאת נ' ממשלת ישראל, פ"ד מז(4) 837 (1993) -
<http://www.hamoked.org.il/Document.aspx?dID&eq;Documents1656>
- פסק הדין בבג"ץ 4668/01 ח"כ יוסי שריד נ' ראש הממשלה, תק-על 2001(4), 861 (2001) -
<http://elyon1.court.gov.il/files/01/680/046/f12/01046680.f12.HTM>
- פסק הדין בע"פ 6613/99 סטיבן סמירק נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(3) 529 (2002) -
פסק דין סמירק
- פסק הדין בבג"ץ 5722/12 אבו גוש נ' היועמ"ש לממשלה (12.12.2017) - פסק דין אבו גוש
- פסק הדין בבג"ץ 9018/17 טביש נ' היועמ"ש לממשלה (26.11.2018) - פסק דין טביש
- כתב העתירה בבג"ץ 8193/04 ההתאחדות הארצית של ועדי ההורים הערביים בישראל נ' משרד החינוך (6.9.2004) -
<https://www.adalah.org/uploads/oldfiles/admin/DownLoads/SPics/8016370.pdf>
- תגובת המדינה בבג"ץ 8193/04 ההתאחדות הארצית של ועדי ההורים הערביים בישראל נ' משרד החינוך (20.10.2004) -
<https://www.adalah.org/uploads/oldfiles/admin/DownLoads/SPics/8017962.pdf>
- מיכאל טפלו, הסייענים בישראל: טיפול מדינת ישראל בסייענים ומשתפי פעולה (2009) -
http://www.haforum.org.il/newsite/new_adm/uplaod/sayanim_web.pdf
- מנחם הופנונג, "מחיר המידע: קליטה ושיקום של סייעני מערכת הביטחון בערי ישראל", משפט ו-ממשל יח (תשע"ז) 1 - <http://sayanim-Hofnung/images/il.ac.haifa.minervaextremelaw/article20price-of-info-minerva.pdf>
- אלי בכר, יעוץ משפטי בארגון ביטחוני - מחקר מדיניות 101, המכון הישראלי לדמוקרטיה (2013) -
<https://www.idi.org.il/media/3428/legal-counsel.pdf>
- אריה רוטר, על ייעודם ותפיסת תפקידם של שומרי הסף בארגוני המודיעין: המקרה של שירות הביטחון הכללי (2008) - <http://7104/MessageFiles/Storage/CetForums/il.ac.cet.storage/>

- ברק בן צור, "אתגרי המודיעין בזירה הפנימית: טרור וחתרנות מדינית במגזר היהודי", בתוך אתגרי קהילת המודיעין בישראל (שמואל אבן ודוד סימן טוב עורכים), המכון למחקרי ביטחון לאומי (2017), עמ' 41-49 - אתגרי המודיעין בזירה הפנימית
- בן כספית, "הפיגועים הגדולים, החיסולים, המרגלים המפורסמים והחקירות: סגן ראש השב"כ לשעבר בראיון מצמרר", מעריב (28.5.2020) - <https://www.maariv.co.il/news/military/Article-767800>
- בן כספית, "צריך לכבוש את עזה": יצחק אילן בראיון מיוחד - הפרק השני", מעריב (5.6.2020) - <https://www.maariv.co.il/news/israel/Article-769535>
- משה בכר, "שב"כ לא אמור להתעניין בדעה פוליטית", אתר Ynet (12.10.2018) - <https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-5368513,00.html>
- משה בכר, "השב"כ חייב גיבוי ואת אמון הציבור", גלובס (9.1.2019) - <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did&eq;1001268219>
- משה בכר, "כלי בעייתי, אבל הכרחי", בלוג סיווג ביטחוני - המכון הישראלי לדמוקרטיה (10.7.2019) - <https://www.idi.org.il/blogs/security-clearance/administrative-arrests/28195>
- משה בכר, "שירות הביטחון הכללי בשירות הדמוקרטיה", בלוג סיווג ביטחוני - המכון הישראלי לדמוקרטיה (15.9.2019) - <https://www.idi.org.il/blogs/security-clearance/general-security-agency/28610>
- Ami Pedahzur, *The Israeli Secret Services and the struggle against terrorism* (Columbia University Press, 2009).
- Hillel Cohen & Ron Dudai, "Human Rights Dilemmas in Using Informers to Combat Terrorism: The Israeli-Palestinian Case", *Terrorism and Political Violence* 17 (2005) 229 - https://www.academia.edu/2001732/Human_rights_dilemmas_in_using_informers_to_combat_terrorism_The_Israeli-Palestinian_case
- Mordechai Kremnitzer & Re'em Segev, *The Legality of Interrogational Torture: A Question of Proper Authorization or a Substantive Moral Issue?*, 34 *Isr. L. Rev.* 509 (2000) - <file:///C:/Users/Acer-Pc/Downloads/SSRN-id898642.pdf>
- Eyal Pascovich, "Not above the law: Shin Bet's (Israel Security Agency) democratization and legalization process", *Journal of Intelligence History* (2014) - https://web.archive.org/web/20180709232712/http://lecturers.haifa.ac.il/he/Hev/epascovic/Documents/not_above_the_law.pdf
- Eyal Pascovich, "Shin Bet and the Challenge of Right-Wing Political Extremism in

Israel", 30 Int'l J. of Intelligence and Counterintelligence", pp.269-308 (2017).

סדרות ותכניות טלוויזיה (רשות)

• "קו 300" (5 פרקים), במאי אורי ברבש, הערוץ הראשון (1997) קו 300 - אורי ברבש

• "א' תחסל אותם - ההוראה שהרעידה את השב"כ" (במאים לוי זיני וגדי וייץ), ערוץ 10 (2011)
<https://www.youtube.com/watch?v=j4DZbXTzED4>

• "שומרי הסף" (5 פרקים), במאי דרור מורה, כאן תאגיד השידור הישראלי (2013)
<https://www.kan.org.il/program/?catid=1091>

• "רואים רחוק, רואים שקוף: השב"כ חושף את פעילותו בעזה", "עובדה" - תכנית 11
לשנת 2009 (2.2.2009) -
- https://www.mako.co.il/tv-ilana_dayan/2009-29a8c3a93c82f110/Articledfd2def2f673f11004.htm

• "עובדה חושפת: הידיעות המודיעיניות שהתקבלו בשב"כ חודשים לפני המלחמה", "עובדה" - תכנית
1 לשנת 2014 (10.11.2014) -
- https://www.mako.co.il/tv-ilana_dayan/2015-19e6d8a51e499410/Articlea29592f917a9941006.htm

• "משימה בלתי אפשרית", עובדה עם אילנה דיין, פרק 20 לשנת 2013 (2013)
- https://www.mako.co.il/tv-ilana_dayan/2013-57bdf6356897e310/Article-2d9bf6356897e31006.htm

• "הגורם האנושי", המערכת עם מיקי חיימוביץ, עונה 1, פרק 12 (2014)
<http://reshet.tv/item/news/the-system/season-01/episodes/shabak-agents>

• "צייד המרגלים" (4 פרקים), במאי איל תבור, כאן תאגיד השידור הישראלי (2017)
<https://www.kan.org.il/program/?catid=1167>

• תכנית "המקור", עונה 18, פרק 6: "סודות השב"כ נחשפים" (3.6.2020) -
<https://13tv.co.il/item/news/hamakor/season-18/episodes/uqbli-2027140/>

• "תמיר פרדו מדבר" - "עובדה" - עונה 24, פרק 18 (31.5.2018) -
- <https://www.mako.co.il/mako-vod-keshet/uvda-2018/VODd2c7779e1f5b361006.htm?partner=vidpage-more-episodes>

-
- תכנית "עובדה", "צוות טקילה" (11.2.2021) -
<https://www.mako.co.il/mako-vod-keshet/uvda-2021/VOD-48c7da74cea8771026.htm?sCh&eq;b5f4c13070733210&pId&eq;1580104316&partner&eq;hp-main>
 - "מרגלים מבית - סוכני החטיבה היהודית" (2 פרקים), כאן תאגיד השידור (יולי 2021) -
<https://www.kan.org.il/program/?catid&eq;1871>

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 100 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

הרכב הציון הסופי:
עבודת בית בכתב 100%
ציון מיטיב לפי שיקול דעת המרצה עד 10 נקודות בגין עבודת בית (רשות) בנוגע לאחד מן המקורות הביבליוגרפיים